

Step. 33

U Ljubljani, 10. februarja 1936

Seto 1.

Maršal Tuhatevski v Londonu - v Parizu

Belgija zgradi trdnjovski pas vzdolž nizozemske in nemške meje

Bruselj, 9. febr. b. Odkritja pariškega »Echo de Paris« o napadnih načrtih Nemčije na Nizozemsko in o načrtnem oboroževanju nemške zapadne meje niso povzročila nepopisnega razburjenja samo na Nizozemskem in med velesilami, ampak tudi v Belgiji, ki je neposredno prizadeta. Vojni minister Devezze, ki je v soboto na tajni seji vojnega odbora parlamenta dal nekaj izjav o ukrepih Belgije, je smatral potrebno, da takoj pomiri javnost z nekaterimi podatki o obrambnih načrtih Belgije vzdolž nemške meje. Vojni minister Devezze ni zanikal nevarnosti nenadnega nemškega vpada kot leta 1914 ter je dodal, da mora biti Belgija na vse pripravljena. Način, kakor se Nemčija oborožuje na svoji zapadni meji, je dovolj jasen dokaz, da mora Belgija misliti na protiukrepe. Belgiji ne preostaja nič drugega, kakor da zgradi ob vsej nemški meji trdnjavijski pas, ki bo segal od Antwerpena mimo Liegea (Lütticha) do Arlona na jugu. Vojni ministristvo deloma že gradi trdnjavijski pas, ki se bo na jugu priključil na francoskega in ki bo tako močan, da bo preprečil vsako napredovanje nemških suhozemskih enic na belgijsko ozemlje. Tudi stojče vojsko bo treba znatno okrepiti. To bo sicer zahtevalo od države novih izdatkov, tuda splo-

taksnega nasprotnika, kot je Nemčija, je boljše sedaj izdati nekaj več za priprave, kakor doživeti, da bo nasprotnik popolnoma uničil cele pokrajine. Vojni minister zahteva, da se vojaška službena doba znatno podaljša, v nekaterih primerih za šest, v drugih pa za 12 mesecev.

Marsal Tuhačevski ni pustil v Angliji nobena orožna naročila, ker to ne spada v njegovo področje. Toda verjetno je, da pride kmalu večje odposlanstvo iz Moskve, ki bo naročilo velike količine orožja. V angleških in sovjetskih krogih vlada veliko veselje nad uspehom tega obiska, ki da je omogočil sodelovanje obeh vojsk »na več področjih«. V angleških krogih sedaj z vso resnostjo računajo s tem, da bo kmalu odpovala v Moskvo tudi vrhovni šef angleškega imperialnega generalnega štaba s številnimi častniki, da napravi proti-obisk sovjetskemu maršalu in študira obrambna vprašanja v sovjetski Rusiji. Zelo o protiobisku je sprožila angleška vlada in sovjetska vlada je odgovorila, da bi ji bil takšen obisk seveda zelo prijeten.

O sklepih, do katerih so prišli sovjetski in angleški generalni štabi, v javnost ni prišlo ničesar. Informirani krogi molčijo kakor grob.

agom ubit

že ogromno materiala, je postal temnim krogom, ki so stali v ozadju Slavyskega afere, odveč, in so se ga za vsako ceno skušali iznebiti. Ker so storilci zločina po sodnikovem umoru neznano izginiti v smeri proti Kanalu, opravičuje to dejstvo misel, da je Kassel res imel prste tudi pri tej zadevi. Londonska policija noče dati o tem nobenih izjav. Dejstvo pa, da je prišlo v javnost vsaj holiko, govori o tem, da mora pri stvari biti precej lega.

Zanimivo pri vsej tej umazani podzemeljski zadevi je tudi dejstvo, da Kassel 26 let ni niti enkrat padel v roke policiji, ne pariški, ne londonski. Prav to govori, da je moral imeti zveze z vplivnimi političnimi činitelji tako v Angliji, kakor v Franciji. Če bi činitelji tudi zdaj ne bodo poplačili vse zadeve, je zelo verjetno, da bo zagonelna smrt veletrgovca z belim blagom odkrila vsa gnilo bne, katerih evropskih krogov, ki je njihovo delovanje v tako tesni zvezi z najbolj propadlim podzemljem sveta.

Priznali prazno mesto

London, 10. februarja. AA. Havas poroča o bombardiranju Desijeja: Novinarji, ki so dodeljeni tujim vojaškim misijam, javljajo, da so videli italijanska letala leteti popolnoma nizko. Letala so metala na stotine bomb na mesto, ki

„Papež je Jud...”

Berlin, 10. febr. TP. Nemski narodno-socialistični tisk je pričel s silovitimi napadi proti papežu. Ti napadi vsebujejo taka natočevanja in take grožnje na račun Vatikana in na račun katolicizma v Nemčiji, da katoliški cerkveni krogi niso mogli več ostati tiho kljub vsem nevarnostim, ki groze vsakomur, kdor bi si upal povedati odkrito besedo o gorostastnosti, katere prinaša hitlerjevski tisk. Nato je kardinal Faulhaber, ki se je že ponovno izpostavil napadom narodo-socialističnega tiska in preganjanju državne oblasti zaradi svojih odkritih nastopov, smatral za potrebno, da pove svojo besedo in je včeraj v katedrali sv. Mihaela v Münchenu posvetil govor v obrambo proti nezaslišanim napadom nacistov. V svojem govoru se je ozrl na pisanje hitlerjevskega mladinskega tiska, ki je decembra lanskega leta papeža obdolžil, da denarno podpira Italijo v sporu z Abesinijo. Neki drugi hitlerjevski list je pisal, da je papež priprav-

Seja Italijanskega vrhovnega vojnega sveta

Rim, 10. februarja. Rp. Ministrski predsednik Mussolini je sklical sejo vrhovnega italijanskega obrambnega sveta za 24. februarja. Sejca se bo vršila v palači Venezia in se je bodo udeležili vsi člani tega sveta. Spritvo vojnega razpoloženja, ki vlada v italijanskih odločujočih krogih ter spritvo vse ostrejših sankcij, ki se zdi, da groze Italiji, je ta seja izredno velikega pomena. Pri tej seji bo sprejet sklep, da je maršalu Badogliu poverjena organizacija obrambe v Italiji sami. Tega koraka, namreč, da so Badoglija poklicali iz Vzhodne Afrike, ne gre pripisovati, kakor poročajo nekateri listi v svojih prenagljenih vesteh, samo temu, da Badoglio ni v Vzhodni Afriki uspel. To dejstvo ne odzvarja resnici, pač pa je res, da je Badoglio

Dublin, 10. februarja. Rp. Brian de Valera, 20 letni sin predsednika izvršilnega odbora irske svobodne države je večeraj umrl v bolnišnici zaradi padea s konja, ki se mu je pripetil pred nekaj dnevi, ko je jahal na jutranji sprehod v Phoenixpark. Brian de Valera je pri tem dobil težke notranje poškodbe, katerim ni njegova narava več mogla kljubovati in je umrl. Vsa irska sočustvuje v veliki žalosti z njegovim tako popularnim očetom.

London, 10. febr. Rp. Maršal Tuhačevski, čigar bivanje v Londonu je zbudilo toliko pozornosti in toliko komentarjev v svetovnih političnih krogih, je včeraj zapustil angleško prestolico potem, ko je bil 14 dni gost angleškega generalnega štaba. Sovjetski maršal si je ogledal vse zadnje pridobitve angleške armade in je z angleškimi generalstabinimi vodji razpravljal mnogo o vzajemnem sodelovanju sovjetske in angleške armade v Aziji. Maršal Tuhačevski je nadaljeval svojo pot proti Parizu.

Pariz, 10. febr. Rp. Včeraj je Ljudska fronta proslavila drugo obletnico žalostnih dogodkov, ki so se 6. februarja 1934 odigrali v Parizu; Slavje se je vršilo na Place de la Republique in je poteklo v popolnem miru. Manifestantje so ohranili disciplino, čeprav se je bilo bato nemirov sprito razpoloženja, ki vlada proti Flandeni vladi. V zvezi s tem, mnogo omenjajo tudi proces nekega vojnega invalida proti tedanjemu notranjemu ministru Frotu, ki je dal 6. februarja 1934 divje streljati na množice, ki so mirno manifestirale proti temu, da so najvišji državni funkcionarji zapleteni v Stavskijskevo afero, ki zaradi tega ne more priti do razsvetljenja. Minister Frot se kljub večkratnim pozivom sodišča ni upal prikazati na sodišče, ker se je zgodilo, da so ga že prej tam vsi advokati korporativno izžvižgali in ga tudi črtali iz seznama glavnih advokatov. Ogorčenje proti Frotu, čigar politični prijatelji sedijo danes spet v vladi in ga nihče ne imenuje drugače, kakor »L'Assimubijalec«.

je bilo čisto prazno, ker se je prebivalstvo skrilo v skrišvališča izven mesta. V mestu je bila samo cesarjeva garda. Cerkev v središču mesta je znatno poškodovana. Italijanska letala so bombardirala tudi letališče, na katerem sta bili dve abesinski letali. Kakor se izve, niti en inozemec ni bil zadet. Trdi se, da so bila italijanska letala zadeta od krogel iz protiletalskih topov in pušk.

Neapelj, 10. februarja. AA. Agencija Stefani poroča: V starodavni cerkvi Jezusa Kristusa so na svečan način blagoslovili sliko Matere božje, ki bo prepeljala na Vzhodno Afriko. Tej ceremoniji so prisostvovali predstavniki civilnih in vojaških oblasti kakor tudi zastopniki fašističnih organizacij in vseh ustanov. Kardinal nadskof je imel pridigo, v kateri je zaprosil Mater božjo, da naj za zmago italijanskemu orožju v Abesiniji.

Neapelj, 10. februarja. AA Agencija Stefani poroča: S parnikom »Conte Rosso« je odplula v Vzhodno Afriko topniška baterija s 109 častniki in 1709 vojakov.

„Papež je Jud...”

Berlin, 10. febr. TP. Nemski narodno-socialistični tisk je pričel s silovitimi napadi proti papežu. Ti napadi vsebujejo taka natočevanja in take grožnje na račun Vatikana in na račun katolicizma v Nemčiji, da katoliški cerkveni krogi niso mogli več ostati tiho kljub vsem nevarnostim, ki groze vsakomur, kdor bi si upal povedati odkrito besedo o gorostastnosti, katere prinaša hitlerjevski tisk. Nato je kardinal Faulhaber, ki se je že ponovno izpostavil napadom narodo-socialističnega tiska in preganjanju državne oblasti zaradi svojih odkritih nastopov, smatral za potrebno, da pove svojo besedo in je včeraj v katedrali sv. Mihaela v Münchenu posvetil govor v obrambo proti nezaslišanim napadom nacistov. V svojem govoru se je ozrl na pisanje hitlerjevskega mladinskega tiska, ki je decembra lanskega leta papeža obdolžil, da denarno podpira Italijo v sporu z Abesinijo. Neki drugi hitlerjevski list je pisal, da je papež priprav-

Seja Italijanskega vrhovnega vojnega sveta

Rim, 10. februarja. Rp. Ministrski predsednik Mussolini je sklical sejo vrhovnega italijanskega obrambnega sveta za 24. februarja. Sejca se bo vršila v palači Venezia in se je bodo udeležili vsi člani tega sveta. Sprčo vojnega razpoloženja, ki vlada v italijanskih odločujočih krogih ter sprčo vse ostrejših sankcij, ki se zdi, da groze Italiji, je ta seja izredno velikega pomena. Pri tej seji bo sprejet sklep, da je maršalu Badogliu poverjena organizacija obrambe v Italiji sami. Tega koraka, namreč, da so Badoglija poklicali iz Vzhodne Afrike, ne gre pripisovati, kakor poročajo nekateri listi v svojih prenagljenih vesteh, samo temu, da Badoglio ni v Vzhodni Afriki uspel. To dejstvo ne odzvarja resnici, pač pa je res, da je Badoglio

Veletrogovec z belim blagom ubit

London, 10. febr. Zadnje dni je vsa londonska javnost pozorna na skrivnostno smrt največjega in najnevarnejšega sodobnega trgovca z ženskam, ki je bil v Londonu znan po imenoma »rdeči Max«. »Rdeči Max« je mrtev. Ta Šepel gre po vsem londonskem podzemlju, v Scotlandyardu se pa grmadijo aklí o tem slučaju in brozjav med Londonom in Parizom požira naravnost ogromne vsote. Kajti »rdeči Max« ni bil naveden zločinec in še meni komunist, marveč poglavar najnevarnejše tolpe za trgovino z dekleti, kar ji je kdaj počenoal svoje svinjarje po Londonu. Njegovo pravo ime je Max Kassel. Njegovo truplo so našli preluknjano od revolverskih krogel za neko živo mejo v predmestju Hertfordshire. Toda to predmestje je bilo samo njegov grob, ne pa kraj njegove smrti. Bil je bil namreč v neki sobi v londonski tujski četrti Soko. Tam se je umor izvršil.

Zdaj je policija odkrila strahovito sled. Razgalita je niti, ki drže na evropski kontinent, v Kano, v Avstralijo, vcepovsod, odkoder je Max Kassel, s drugim imenom Emil Allard, dobival svoje blago. Že od konca vojne je pri tem uporabljal kaj preprost trik: inozemke je čisto zakonito poročil na magistratih v Angliji, da bi jim tako pridomogel do angleškega poštnega lista, ki je za marsikoga ideal. Ker je bil osebno zelo mikaven in očarljiv človek, sploh ni mogče vedeti, koliko je število deklet in žena, ki so padle v njegovo mrežo. Ko je zaniko okrog svojih žrtev zadržal in jih je imel v rokah v Londonu, potem se je la libeznejvi kavalir izkazal kot nesramen »delodajalec«.

Dosel je cvetel. Toda morda je prav to ro-
stalo za Kassela usodno. Konkurenca ni mogla
drugače, kakor da je z nim začela gangstersko
voino v londonskem podzemlju, kot žrlec je vojne
je padel Kassel. V Parizu so predvčerajšnjim pu-
teli nekoga moškega z imenom Vernon in neko
žensko Suzanne Bertrand pod sumno, da sta ona-
dva storilca. Pri tem se je izkazalo, da je Vernon
kaznenec, ki je pobegnil s Hudičevih otokov. Zdal
leko niti dalje. Scotland-Yard meni, da je umor
neke posumnice z imenom French Fifi preteklega
novembra, katero so našli zadavljeno s sileno

nogavico v zapadnem delu Londona, v zvezi s Kasselovo tolpo. Privlekli so na dan tudi akte o nepojasnjenem umoru francoskega akrobata Chevaliera, ki se je izvršil pred leti v kaj zagonebnih okoliščinah.

Obstoji pa dokazano sumnja, da je bil Kassel v tesni zvezi s Staviskim in njegovimi posli in je verjetno, da je imel svoje prste vmes ljudi pri umoru preiskovalnega sodnika Princea. Če je temu tako, potem bo londonska policija prinela precej jasnosti v vsa strahovito gniloba francoskih političnih krogov, ki so do zdaj s podkupovanjem osemogolčast razjasnile velike korupcijske afeze. Zadeva Staviskega se je v Parizu končala z neko platonično obsodbo krivcev druge vrste, nikdar pa ni prišlo v javnost; kakšno vlogo so pri tem sramotnem procesu igrali ljudje iz visokih političnih krogov, celo iz takih, ki so v današnji vladi. Preiskovalni sodnik Prince, ki je, kakor znano, hotel izvesti preiskavo docela objektivno in je zbral

Italijani bombardirali prazno mesto

London, 10. februarja. AA. Reuter poroča: Izvzemli vojake cesarske garde ni v Desijeju ostal noben prebivalec, ko se je začel bombastiranje, ker je bilo že preje objavljeno, da naj se prebivalstvo umakne iz mesta. Ker se je pričakovalo, da bodo Italijani metali plinske bombe, je prebivalstvo uporabljalo in razprostiralo na tla namočeno platno.

Dopisnik Reuterja takole popisuje bombardiranje Desijeja: Bil sem v družbi z drugimi vojnimi atašei in novinarji. Videi sem, kako se počasi spuščajo italijanska letala nad Desije in neprestano mečejo bombe. Z vseh strani so se slišale močne detonacije in videli smo, kako se v zrak dvigajo stolpi dima. Na sosednem hribu je padla zažigalna bomba in takoj je vzrastle ogromen plamen. Zdelo se je, da gori celo mesto. Se pred napadom na mesto so se pojavila tri italijanska letala in metala bombe na sosedne vasi. Takoj nato, pa so se pojavila še štiri letala in vseh sedem letal je začelo bombardirati Desije. Ko so končali bombardiranje, so se letala še vrnila na letališče, na katerem

Kralj Boris med pariškimi časnikarji.

V alpskih kombinacijah smo na 7 mestu

Ga-Pa, 10. febr. Danes so razglasili oficijelne rezultate o tem, katero mesto je kaka država dosegla v alpski kombinaciji. Po tej razporedbi se je jugoslovansko zastopstvo plasiralo v celoti na 7.

mesto. Pred nami so: Nemčija, Francija, Norveška, Italija, USA, Velika Britanija. Za nami pa: Bolgarija, Češka, Romunija, Poljska, Avstrija, Švica, Japonska, Turčija, Švedska itd.

Sport

Včerašnji rezultati

V celoti je dal slalom te-le rezultate:

	prvi tek	drugi tek
1. Pfürer (Nemčija)	72.1 sek.	74.1 sek.
2. Lantschner (Nemčija)	76.9 sek.	75.6 sek.
3. Sertorelli (Italija)	79.2 sek.	82.4 sek.
4. Allais (Francija)	80.4 sek.	76.9 sek.
5. Crantz (Nemčija)	80.9 sek.	77.8 sek.

Pri prvem teklu je bil Birger Ruud šele 11. s časom 85.9 sek., tudi drugi tek, ki ga je presmučal v 77.1 sek., mu ni pomagal, da bi se placiral v naj na tretje mesto v kombinaciji.

Po končnem računu si je Nemčija

priporila drugo zlato olimpijsko kolajno. V alpski kombinaciji je zmagal Pfürer Franc (Nemčija), ki si je priporil z drugim mestom v smuku in prvini v slalomu sigurno naslov alpskega prvaka v alpski kombinaciji.

Tudi drugi je bil Nemec Lantschner Guzi, ki je dobil srebrno kolajno. Bronasto kolajno pa bo dobil Francos Allais.

Uspehi naših tekmovalcev v številkah so pa sledeči:

- 17. Praček Ciril s časom 94,4 in 92,6
- 22. Cop Franc s časom 89,5 in 97,4
- 31. Znidar Emil s časom 110,7 in 118,1

Do celotnem računu se bodo v alpski kombinaciji naši tekmovalci placirali takole: 15. mesto Praček Ciril, 25. Cop Franc, 33. Znidar Emil. Uspeh naših tekmovalcev je brez dvoma zelo velik, saj če pogledamo tablico narodov, ki so pred nami, so to Nemci, Norvežani, Francozi, Italijani, Američani in Angleži, za nami pa so ostali vsi drugi narodi.

Naivejši uspeh v alpski kombinaciji so pa brez dvoma dosegli Nemci, kajti širje njihovi zastopniki so se placirali med prvih šest tekmovalcev.

Hokej na „ledu“

Včeraj so se tudi nadaljevale hokej-tekme na ledu. Ker je bilo toliko držav prijavičenih, so bila tekovanja razdeljena v 4 skupine. Včeraj so se ta tekovanja zaključila in tako prideta v semifinalno tekovanje po dve državi, ki sta bili v skupini najboljši.

V semifinale pridejo iz skupine A: Kanada, Avstrija; B: Amerika, Nemčija; C: Čehoslovaška, Madžarska; D: Anglija, Švedska.

Včerašnji rezultati:

- Čehoslovaška:Francija 2:0
- Avstrija:Latvija 7:1
- Švedska:Italija 1:0

Z včerašnjimi tekmami sta bili torej iz nadaljevanja tekovanja izločene Francija, Latvija in Italija. Zlasti poslednja tekma Švedska:Italija je bila izredno zanimiva. Saj je prisostvovalo tekmi okoli 10.000 ljudi.

Današnji in jutrišnji program

Ob 9 štafeta 4 krat 10 km.

Naša štafeta bo najbrže tekla v tej-le postavi: Knap, Jakopič A., Klančnik in Smolej. Na startu, ki je skupen, bo startalo 16 narodov.

Ob 9: obvezni liki v umetnem drsanju.

Jutri:

Ob 9: obvezni liki v umetnem drsanju.

Ob 11: hitrostno drsanje na 500 cm.

Ukinitev komunistične akademije

Moskva, 10. febr. Sovjetska vlada je izdala odlok, s katerim razpušča komunistično akademijo, ki bo prešla v vsi svoji inštituti in seminarji v okvir državne akademije znanosti. Tudi odlok uveljavlja s tem, da sta doslej obstajali dve akademiji, kar je povzročalo cepitev dela. Komunistična akademija je bila ustanovljena l. 1918 in se je v prvih 5 letih svojega obstoja nazivala socialistična akademija. Njeni člani so bili večinoma sovjetski

marksistični teoretiki. Ta akademija se je delila na več inštitutov in je izdala dolgo vrsto gospodarsko-političnih del. Njen predsednik je bil prof. Pokrovski. Ker se je sedaj ta akademija vključila na državno akademijo znanosti, je mesto predsednika akademije obdržal dosedajni predsednik državne akademije prof. Aleksander Karinski, ki je znan kot geolog in paleontolog.

pri odpiranju zimskih olimpijskih iger v Ga-Pa prehladil, izjavlja zastopnik nemškega propagandnega ministra, da so vse te vesti izmišljene in da ni nikomur od uradnih krogov znano ničesar, kar bi take vesti opravičevalo. Nasprotno, kancler se trenutno mudi v Münchenu in je pri najboljšem zdravju, kar vedo povedati zadnji obiskovalci, ki so ga videli. Zato so tudi izmišljene vesti, da so h kanclerjevi postelji morali poklicati več zdravnikov. Hitler se bo prihodnje dni vrnil v Berlin in bo spet prevzel državne posle.

Italijani bombardirajo

Addis Abeba, 10. februarja. Rp. Včeraj so italijanska letala v večjih skupinah letela z južne fronte v smeri proti severu ob dolini Ganale Doria ter bombardirala več abesinskih nasebin. Pri tem napadu je bilo ubitih precej neoboroženih ljudi ter so abesinske čete na tem odseku že izpraznile svoje položaje. Zlasti je zaradi napada trpelo mesto Iram. Abesinski uradni krogi zatrjujejo, da je ta napad prvi znak za italijansko novo ofenzivo. Ta ofenziva se bo pričela pred Dolo in Negeli. Priprave za njo se vrše v vsej naglici, toda Italijani ne dajejo o njih nikakih obvestil.

Knez Starhemberg k Mussoliniju

Pariz, 10. febr. V francoskem časopisu se je pojavila vest, da namerava knez Starhemberg, ki se je doslej mudi v Parizu in opravljal skrivnostne posle v zvezi z vprašanjem restavracije Habsburžanov, v kratkem podati v Rim, kjer bo Mussoliniju poročal o vsebini in uspehih svojih pariških razgovorov in pri tem poizvedel za mnenje in stališče, ki ga Italija zavzema do tega vprašanja.

Mariborski muzej v letu 1935

Z občega zbora Muzejskega društva.

Maribor, 9. februarja.

Letošnji redni občni zbor Muzejskega društva v Mariboru se je vršil danes ob 10 dopoldne v čitalnici študijske knjižnice. Vodil ga je zaslužni predsednik prelat dr. Kovačič ter je po otvoritvi predal besedo tajniku, ban. arhivarju Fr. Bašu, ki je podal delovno poročilo za leto 1935.

Nove pridobitve muzeja.

Lani je obiskalo muzej 3998 oseb, poleg tega pa nad 200 znansvenikov od doma ter iz tujine. Muzejsko društvo ima 301 člana, med katerimi so zastopani vsi mariborski stanovi. Ker je članstvo omejeno samo na Maribor, je zanimanje Mariborčanov, ako upoštevamo današnje društveno utrjenost ter inflacijo, povoljno. Pri delu v preteklem letu je moral odbor upoštevati absolutno pomanjkanje muzejskih prostorov in pa arheološko usmerjenost muzeja v preteklih dveh letih ter je zato usmeril delo v narodopisno smer. Pa tudi arheološka zbirka pri tem ni trpela. Iz Smartnega na Pohorju je pridobil troje napisnih rimskih kamnov in oltar Saxanu, iz Šmarja pri Jelšah izvirajo rimski podstavki in rimski prag, potem je dobil neolitike najdbe pri Sv. Miklavžu pri Ormožu in v Markovcih. V Rušah so se ugotovile hallstattske stavbe in gotski podstavki na ruški Kalvariji, odkril se je rimski nagrobnik pri Sv. Jakobu v Slovenskih gorah, mitrova plošča na Fali. Pridobila je tudi numizmatična zbirka, pomnožila se je umetniška zbirka z darili in dokupi, očistile so se slike na olje. Kulturnozgodovinske zbirke so bile izpopolnjene s tradicionalnimi trškimi opremani iz Lemberga, etnografska pa z zbirko skrinj iz Meziške doline. Zelo je narasla zbirka slik na slesko iz mariborske okolice. V mariborski mestni zbirki je definitivno urejena razstava generala Maistra. S številnimi pridobitvami se je izpopolnila tudi zoološka zbirka, ki dobiva s pomočjo Slov. lovškega društva razne pri nas ustranjene raritete. Mineraloško-paleontološka zbirka je pridobila lepe petrefakte iz neposredne mariborske okolice.

Muzej bi moral postati ponos Maribora.

V ostalem je društvo stremelo, da pokaže javnosti, da ni mariborski muzej neka specijalna ustanova ljubiteljev starin, temveč je to ena osrednjih kulturnih ustanov Maribora, ki je ustanovljena ne zaradi spomenikov samih, ki bi mogli biti tudi kje drugje, temveč zaradi Maribora in Mariborčanov, katerih kulturni nivo bi moral predstavljati muzej. O pravilnosti tega stališča nas utrjujejo pogosti obiski tujih znanstvenikov, zlasti še obisk srednjeevropskih arheologov, ki so na svojem študijskem potovanju obiskali vprav zaradi muzeja tudi Maribor ter interes tujcev za naše zbirke.

Muzej — v mariborski grad!

Muzejsko društvo popolnoma upošteva današnje razmere Maribora. Vendar je prepričano, da spada k sanaciji današnjih razmer tudi rešitev muzejskega vprašanja. In gotovo je, da je možnost za to dana v mariborskem gradu, ker je namestitev muzeja v gradu rešitev, ki je najkulturnejša, trajno najbolj praktična in gospodarsko najbolj poceni. Pri kolikšni smotrenem razvoju bo rabil muzej najmanj 5000 m² prostornine in pa 3200 m² ploskev na stenah. Na razpolago pa nima danes absolutno ničesar in je današnji muzej da-

Kr. Nam. knez Pavle na poti skozi Ljubljano

Včeraj popoldne je dopotoval v Ljubljano Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle. Dvorni vlak je pripeljal na ljubljansko postajo ob 20.44, odšel pa ob 22. Na kolodvoru sta pričakovala kneza namestnika ban dr. Natlačen in divizijski general Nedeljkovič. Ko se je vlak ustavil, je izstopil iz njega maršal dvora Cola Antič ter spremlil bana dr. Natlačen v salonski voz k Nj. Vis. knezu Pavlu. Ban dr. Marko Natlačen je ostal s knezom v razgovoru celo uro, to je do 21.45, nakar je knez Pavle sprejel še divizijskega generala Nedeljkoviča.

Zbor davidovičevcev v Belgradu

Včeraj so priredili pristaši Ljube Davidoviča v Belgradu zborovanje, na katerem je kot glavni govornik nastopil bivši narodni poslanec in minister Milan Grol. Grol je imel daljši govor, v katerem je obravnaval historijat notranje političnih borb in demoralizacije, ki je prišla v politiko. Grol ugotavlja, da traja ta kriza že deset let.

Največ je Grol govoril o hrvaškem vprašanju. Po njegovem mišljenju se je storila največja napaka z vidovdanske ustavo, ki je bila v skupščini sprejeta brez sodelovanja Hrvatov, nakar so se bile dogodile z ozirom na notranji politični položaj velike napake, ki so jih zaključili strelji v skupščini v juniju 1928. Po tem dogodkih so Hrvati ubrali svoja pota. Danes je Hrvatsko vprašanje bolj resno kot je bilo kdaj prej. Grol je poudarjal, da je nes pametno misliti, da bodo hrvatsko vprašanje rešili Maček, Davidovič ali Joca Jovanović v medsebojnem sporazumu. Nujno potrebno je pravo razumevanje za nujnost rešitve tega vprašanja v Belgradu na mestih, kjer padajo odločitve. Za to ne zadostuje samo skupščina, ki bo izbrana res po narodovi volji, temveč je treba tudi pri teh ljudeh dobre volje in zmrernosti.

Grol je v nadaljnjem svojem govoru zavrčal krivo mnenje, češ da je združena opozicija nevedna, pač pa je nasprotno poudaril, da je združena opozicija v vseh glavnih vprašanjih sporazuma polagoma, ko podrobno pretehtava vsa vprašanja, ki so današnji dan za našo državo najbolj komplicirana in najbolj pereča. V delu napreduje polagoma, a uspešno.

Dve vasi v borbi za gozd

Sodišče v Nišu se je pred nekaj dnevi bavilo z izredno zanimivim slučajem spora med prebivalci Gornje Studene in med pribevalci Jagličja zaradi nekega gozda. Kmetje iz obojih vasi se nikakor niso mogli sporazumeti glede pravice do sečnje gozda, ki leži med obema vasema. Zaradi tega so se vrstili med njimi večni prepiri, večkrat je prišlo do večjih ali manjših prask, na kar je bilo sresko načelstvo prisiljeno poseči v spor ter je izdalo odlok, s katerim je spor začasno uredilo. Sresko načelstvo je do nadaljnjega prepovedalo sečnje gozda. S tem pa nasprotstva med kmeti še niso bila poravnana. Lani v mesecu maju je sovraštvo priklopelo do vrhunca; kmetje so se spopadli s streljanjem iz pušk so uprizorili pravo bitko. V tem boju je padel težko ranjen eden od kmetov iz Gornje Studene, ki je dobljenim ranam tudi podlegel. Oblasti so uvedle takoj preiskavo, vendar niso mogle ugotoviti, kdo

leko bolj muzejski magacin, kakor pa muzejska razstava. V tem smislu je Muzejsko društvo v preteklem letu poizkusilo razložiti muzejske razmere javnim faktorjem in pridobilo upanje, da bo doseglo po njih zaslugi v tem uspeh, in to v delu, s katerim bodo Maribor uvrstili med velika kulturna mesta. Muzejsko društvo apelira ponovno na vse predstavnike Maribora, da storijo vse, da pride muzej v definitivne prostore. Naša kulturna zgodovina jim bo zato hvaležna.

Vprašanje varstva spomenikov.

Važno delo Muzejskega društva je bilo sodelovanje pri varstvu spomenikov. Delo v tem pogledu je bilo težko. Običajno gleda javnost danes v tem čuvanje starin zaradi starin, medtem, ko je cilj varstva spomenikov v tem, da se ohrani ono, kar je avtohtono, stilno pokrajini adekvatnega in končno, kar je estetsko tudi kaj vredno. V tem stremljenju je društvo našlo razumevanje pri mariborski občini, manj pa v javnosti, ki s svojo »amerikanizacijo« kaže samo izraz pomanjkljivega življenja v krajevne razmere. Odločno zavira društvo trditve, da varstvo spomenikov vzdržuje anacionalno zunanost Maribora.

Odklonilo stališče je društvo zavzelo do nameravane Zveze znanstvenih društev iz razloga, ker predložena pravila niso dajala nobenih garancij za uspešno delo eventualne organizacije.

Zaradi poslovne odsotnosti blaginjaka g. E. Baumgartnerja je prečital blaginjkovo poročilo društveni tajnik. Preglednika računov dr. Dolar in N. Vrabl sta pregledala blaginjske knjige, jih našla v redu in predlagala absolutorij. O društveni knjižnici je poročal J. Glaser. Za knjižnico, ki je inkorporirana študijski knjižnici, je društvo izdalo 4000 Din ter vzdrževalo prirodoslovne revije, nabavilo nove priročnike in temeljna dela za zbiratelje starin in umetnin.

Dr. Stele — častni član.

Pri slučajnostih je stavil v imenu odbora društveni tajnik predlog, da se imenuje konservator dr. France Stele v priznanje njegovih zaslug za odkrivanje in vzdrževanje spomenikov v Pomurju ter v zahvalo za delo v interesu mariborskega muzeja ob njegovi pidesetletnici za častnega člana Muzejskega društva v Mariboru ter je odbor predlog tudi utemeljeval. Odborov predlog je občni zbor soglasno sprejel.

Društvo je iskreno čestital k uspehu v imenu škof. ordinarija, ordinarijata in bogoslovnega učilišča stolni dekan dr. Cukala. Povdarjal je, da ima Cerkev interes na ohranitvi folklorne in zgodovinskih spomenikov. — Škofija je Muzejskemu društvu za njegovo delo hvaležna in mu sla vedno na roko. Zeli, da društvo napreduje ter da so prihodnji občni zbor vrši že v novih prostorih.

V imenu mestne občine je ravnatelj Bogdan Pogačnik čestital ter zagotavljal muzeju podporo v okviru finančnih možnosti in to zlasti pri težnji, da dobi muzej nove primerne prostore v mariborskem gradu.

Predsednik dr. Kovačič se je zahvalil ravnatelju Pogačniku in ga prosil, naj izrazi zahvalo merodajnim činiteljem, obenem z željo, da ostane razmerje med Mariborom in muzejem idealno ter z zagotovilo, da bo Muzejsko društvo delovalo vedno in povsod v interesu mesta Maribora.

je prav za prav morilec nesrečneža. Zato so morali vsi kmetje pred sodišče, vendar zaradi množice obtožencev sodišče ni moglo ugotoviti krivca, saj se je bitke udeležilo preveč ljudi in je v boju padlo več kot 30 strelcev. Proces se bo nadaljeval.

Borba s tihotapci

Kljub strogim odredbam, ki so jih oblasti izdale in s katerimi skušajo na vsak način zatreti tihotapstvo tobaka v krajih, kjer se prideluje, se prebivalstvo še vedno v velikem številu loteva tega posla. Pri svojem delu večkrat trčijo na orožnike in na financiarje, razvijajo se bitke in padajo smrtno žrtve. Tako je v petek v vasi Belakovcu prišlo do spopada med tihotapci in orožniki; mrtev je obelzel eden orožnik, a tihotapski vodja je bil ranjen. Na večer imenovanega dne so bili orožniki obveščeni, da se v neki kmečki hiši v Belakovcu v Macedoniji zbirajo tihotapci s tobakom. Takoj je odšla na mesto orožniška patrulja in obkolila hišo. Vodja patrulje, podnaednik Radovanović, je vstopil v hišo in zalotil tihotapce prav pri rezanju tobaka. Čim so tihotapci zapazili orožnika med seboj, so ugasnili luč, nakar je vodja tihotapcev začel streljati na orožnika. Orožnik se je težko ranjen zgrudil na prag hiše, istočasno pa je eden imed tihotapcev pograbil bombo in jo vrgel v ranjenega orožnika. Eksplozija je močno poškodovala hišo in strašno razmesarila ranjenega orožnika. V zmed, ki jo je eksplozija povzročila, so vsi tihotapci pobegnili, vendar so jih drugi dan aretirali in predali sodišču.

Ljubljana v soboto in nedeljo zvečer

Dasi so bili ljubljanski gostilniški in kavarniški lokali v soboto zvečer in sinoči še dovolj dobro zasedeni, je bilo le opaziti, da ni bilo tako natpano, kakor običajno. To je pripisovali okolnosti, da je na stotine meščanov že v soboto odšlo iz mesta, največ na izlete proti Gorenjski, veliko pa jih je odšlo včeraj jutraj in so zato v soboto kmalu izginili z ljubljanskih ulic in lokalov.

Pohod Ljubljančanov na smuk se je zelo poznal tudi v kinematografih, deloma pa tudi v gledališču. Tako kinematografi, kakor gledališče so namreč oba večera precej zevali. Bilo je več manjših prireditelj, največ občinstva se je zbralo na Taboru, kjer je imela svoj tradicionalni ples Jadranska straža.

Veselica JS

ki se je vršila v soboto zvečer na Taboru, je uspela v vsakem oziru. Dvorana je bila večerur primerno dekorirana; dekoracije na stenah so predstavljale na levi strani morje z otokom Rabom, na drugi strani pa del Egipta.

Poset je bil odličan. Kmalu po osmi uri je bilo okrog Tabora vse zatrpno z avtomobili, ki so se nato postavili v dve dolgi koloni na pročelni strani Tabora in na Vidovdanski ulici. V dvorani pa je bilo medtem že nešteto narodnih noš ter veliko število ljubljanskega občinstva. Prireditelj so posestili tudi številni zastopniki civilnih in vojaških oblasti. Tako so bili navzoči divizionar general Nedeljkovič, banov zastopnik prosvetni šef prof. Breznik, generala Jovanović in Popadič, podžupan dr. Ravnihar, itd.

Konec mesarskega štrajka

London, 10. februarja. Tp. Danes se vrne na delo 10.000 londonskih mesarjev, ki so ves teden držali mesto v nekakem izsiračnem poskusu. Mesarji so se to noč pogodili z merodajnimi krogi, ki so pristali na vse njihove pogoje. Tudi razgovori z vlado so uspeli, tako, da se Londonu odzda naprej ni več biti pomanjkanja mesa.

Rosejev letalski rekord

Capetown, 10. februarja. Včeraj ob 18. je sem priletel znani angleški rekordni letalec Tommy Rose, ki je skušal potolči svetovni rekord na poletu London—Capetown. To se mu je tudi posrečilo. Dosegel je nov svetovni rekord v solo - poletu iz Anglije v Južno Afriko, kate-rega je dosedaj imela ga. Molisonova. Rose je njen rekord izboljšal za 15 ur. Letalo se v Capetownu sprejeli s silovitim navdušenjem.

Turinska opera

Turin, 10. februarja. Snoci ponoči po zaključku zadnje predstave v tukajšnji operi je izbruhnil na nepojasnen način ogenj, ki je kraljevsko operno gledališče, znano po svoji slavni tradiciji, popolnoma uničil do tal. Škoda je silno velika ne le v materijalnem, marveč tudi v moralnem oziru, saj je treba pomisliti, kakšno vlogo igrajo pri Italijanih čuvstva, ki so navezana na različne umetnostne spomenike.

Hitler zdrav

Berlin, 10. febr. Tp. Z ozirom na tendenciozne vesti inozemskega tiska, da se je državni kancler

Ljubljana danes

Koledar

Danes ponedeljek, 10. februarja: Sv. Skole-sifika.
Jutri, torek, 11. februarja: Prik. G. L.

Kaj bo danes

Salezijanski mladinski dom Kodeljevo: ob 20 sestanek Fantovskega krožka. Predava g. katehet Zagar-Sanaval o čitju.
Filharmonična dvorana: Ob 20 komorni koncert godalnega kvarteta iz Dresdona.

Karamboli, karamboli...

Tako-le se glasi policijska kronika: Trije karamboli v dveh dneh.

Dne 6. februarja ob 8 je vozil Šofler Anton, Šofer pri Dolinarju na Poljanski cesti, s tovornim avtomobilom po Sv. Petra cesti proti Marijinemu trgu. Pred hotelom »Lloyd«, kjer je cesta zelo ozka, mu je pripeljal naproti z dvoprežnim tovornim vozom Dimec Martin, blavec pri I. zidarski za-druzi. Obe vozili sta zadeli druga ob drugo in se je na avtomobilu poškodoval blatnik. Krivdo valita oba voznika drug na drugega. Kdo je prav za prav zakrivil karambol bo ugotovila oblast.

Dne 6. februarja 1936 jutraj je zavozil Šofer Zvezne mlekarne iz Naklega na Poljanski cesti v tramvajski voz, ki je vozil od Mesnega trga proti Ambroževemu trgu. Šofer je poškodoval z avtomobilom tramvajski voz, ker je na ovinku prekorajčil dovoljeno brzino in je posvetil svojemu vozilu očividno premalo pažnje. Končni epilog se bo obravnaval pri sodišču.

Dne 7. februarja 1936 ob 11 je prišlo do karambola na Tyrševi cesti pred hišo št. 55 med dvema kolesaricama, in sicer med Lovrenčič Viktorjem, slugarskim mojstrom iz Novih Jarš in nekim poročnikom. Lovrenčič je pri tem dobil poškodbe na glavi in na nogi ter je bil z rešilnim avtom odpeljan v bolnišnico. Karambol se je pripeljal na razpotju Tyrševe in Bežigradske ulice, kamor je hotel Lovrenčič zaviti. Priče pravijo, da si je Lovrenčič sam kriv nesreče, ker je vozil po levi, torej nepravilni strani.

Delo proti tuberkulozi.

Profiluberkulozna zveza v Ljubljani, Copova cesta št. 1, izdaja pod tem naslovom svoje lastno glasilo, katero prinaša temeljito informativne članke o profiluberkuloznem gibanju celega sveta s specialnim ozir na našo kraljevino, predvsem pa na dravsko banovino. Glasilo je velike važnosti za vse zdravnike, občinske uprave, šolska vodstva, razne gostilniške obrti, kavarne ter je občinam in šolam kraljevska banska uprava dravske banovine že priporočila nakup. Isto je storil tudi Skofski ordinarijat v Ljubljani. Vsi navedeni bi se morali naročiti na »Delo proti tuberkulozi«, ki stane celotno za 4 obširne številke 10 Din. I. j. znesek, katerega gotovo vsak zmore. — Naroča se pri upravi: Copova cesta št. 1 (Delavska zbornica).

SLANA IN MRAZ

Ljubljana, 9. februarja.
Ze tretji dan neusmiljeno piha prava burja. Mrzel veter brije v ušesa in ljudje, ki so se že občutili, kakor da prihaja pomlad, so morali naenkrat spoznati, da smo še sredi zime. Samo enega znaka še ni na Ljubljanskem polju in na bližnjih gričih — snega. Pač se v jasnem ozračju blešče planine, pa tudi manjše gore, tudi Katarina je na vrhu še ohranila krpo snega, toda za smučarje, ki žele v bližnji smučanja, je seveda to premalo ali skoraj nič. Pač pa je ljubljansko polje dobilo davi slabo nadomestilo za sneg: prst debelo elano. Trobentice in cvetlice so davi naglo venele pod hladom strupene slane. Zaradi toplega vremena prejšnjih dni je tudi sadno drevje že pričelo kazati brstje in bati se je, da ne bi ta slana škodovala tudi sadnemu drevju. Ze v opoldanskih urah pa je sorazmerno toplo solnce pregnalo slano.

Nedeljska nogometna kronika

Ob najlepšem vremenu je bila večeraj otvorjena nogometna sezona z dvema tekmama: Ilirija in Hermes sta imela v gosteh Zelezničarje iz Maribora in iz Zagreba. Mariborski Zelezničarji so vskočili namesto Haška, ki iz neznanih razlogov ni prišel v Ljubljano. Kljub temu, da je bil na programu Hašk iz Zagreba in ilirsko ligno moštvo, se je na igrišču nabralo komaj kakih 500 ljudi, in še ti niso prišli na račun.

Obe tekmi sta bili mlačni in vsem igralcem je ticala v nogah še zima. Nekaj smo pa opazili na večerajšnjih tekmah, česar do sedaj v tej obliki še nismo videli. Tako, kot so se predstavili večeraj Zelezničarji, s tem, da so brcali namesto žoge svojega nasprotnika, mora biti javno ožigosano. Stojimo na pragu letošnje nogometne sezone in če je kdaj čas, je čas sedaj, da se taki nešporini izpadi kaznujejo tako, da takega branca ne bomo gledali na letošnjih nogometnih tekmah. Ne trdimo, da sta bila igralca Ilirije Grinčal in Pikič popolnoma brez vsake krivde, ampak taka reakcija, kot sta jo vporabljala mariborski golman in branilec, je opravičljiva samo pri 14-letnih fantih, pa še tam ne. Odgovorni krogi naj na to pazijo. V nogometu je že itak preveč izrodov.

K posameznim tekmam sledeče:
Hermes:Zelezničar (Zagreb) 3:2 (0:1). Najbolji bi odgovarjal igri neodločen rezultat, in tak rezultat bi tudi bil, da ne bi Zelezničar napravil autogola. Kakor rečeno, zima se pozna vsem igralcem.

Ilirija:Zelezničar (Maribor) 1:4.
Vsak bi pričakoval od liginega moštva obraten rezultat zlasti še, ker je Ilirija nastopila, razen golmana, z kompletnim moštvom. Vidna je bila sicer tehnično boljša igra Ilirijanov, vendar je vsem manikalo prave razgibanosti in borbenosti. Niti takrat se ni Iliriji posrečilo izboljšati rezultat, ko je izključnega golmana zamenjal drugi igralec. Častni gol za Ilirijo je z lepim strelom dal Grinčal.

Sužnji ure

Neki misijonar je pripeljal v Melbourne kot slugo bistrega otročana s Fidžija. Poročevalci so se zanimali za prve vtise naravnega človeka, ki do 20. leta ni videl zunanjega sveta. Laiziasa je spoznal v Avstraliji radio, letala, parnike, automobile, železnico, toda prišel je do zaključka, da ima ura največjo oblast med vsemi stroji. »Mi gremo kositi, če smo lačni. A nesrečni beli ljudje se ne smejo ozirati na zahteve lastnega telesa. Samo ura odloča, ali je čas za delo, obed in spanje. Ura je neusmiljena. Zato morajo vsi hiteti. Vsi imajo strah pred uro. Nikoli ne bom razumel, zakaj se ne bi vi oprostili njenega trinošva. Saj bi bilo potem vaše življenje bolj zdravo in prijetno.«

Birger Ruud o smuških skokih

Treba se je samo nasloniti na zračno blazino...

Nedavno je povabil institut za telesno vzgojo na univerzi v Marburgu Birgerja Ruuda, da bi predaval o svojih izkušnjah smuškega skakanja. Skromen, kakrščen je v svojem bistvu svetovnoznani »letelec na smučeh«, je stopil pred polno dvorano poslušalcev in je povedal stvari, ki bodo tudi naše športnike zanimala.

Visok 1'64 m, skače 1'60 m visoko

Razume se, da Birger Ruud ni prišel na svet s smučmi na nogah, temveč da so njegovi skoki plod talenta in pridnosti. Že kot šestletni deček je smučal, pa tudi sedaj mora trenirati poleti in pozimi. Kateri športi so priporočljivi za smuško skakanje? Ruud pravi, da je najbolje gojiti gimnastiko, orodno telovadbo, akrobatiko in lahkoatletske skoke. Tako dela tudi sam. Komaj 164 cm je visok, vendar skače v daljino 5,80, v višino pa 1,60 metra. Zelo redki so v svetu atleti-specijalisti, ki bi dosegli — majhni kakrščen je Ruud — enake uspehe v skakanju v višino. Dalje priporoča tudi skoke v vodo in to s stolpa desetih metrov. »Ko skačeš v vodo, dobiš mnogo občutka za krmarenje po zraku.«

Norveški mojstri se vadijo mnogo na malih skakalnicah

Za dober skok na smučeh je polt-bno dvojce:

1. dovršen odskok;
2. krmarenje po zraku.

Začetkoma zime skače Birger Ruud samo na malih skakalnicah. Važnost polaga le na odskok, ki mora biti nadvse obvladan, energičen in pravočasen. Če se sprožite prepozno, izgubite na daljini, če se odženete prepozno, je energija izgubljena. Po Ruudovem opazovanju je glavna napaka srednjevropskih skakalcev v tem, da podcenjujejo »rekorderstvo na malih skakalnicah«. Kdor se vadi samo na velikih skakalnicah, napreduje v metrih sicer hitreje, vendar pride kmalu do mere, preko katere ne more več napreči.

Ko doseže idealen odskok na 20, 30 in 40 meterskih skakalnicah, tedaj se poda na velike, da se povsem posveti treninju »zračne tehnike«. Aerodinamika je namreč stvar, katere se navadi skakalec le na velikih skakalnicah.

Treba se je nasloniti na zrak

Kdor še ni videl Birgerja Ruuda v zraku, pozna vsaj njegove slike: Telo je močno nagnjeno naprej, vrhovi smuču so pri glavi. V tem položaju leti v neverjetne daljine in globine, do 80 in 90 m daleč. Cim koristnejša je drža smuču in telesa, tem bolj izkorišča skakalec upor zraka — tem dalje skoči.

Do znanem zakonu mehanike, je težiščna krivulja letečega telesa določena že v trenutku odskoka ali meta. To velja za skok v daljino, pri ka-

terem doseže lahkoatlet brzino, ki znaša le 35 km na uro, velja tudi za skoke v vodo, pri katerih doseže iz višine 10 m hitrost 50 km na uro, ne velja pa za smuške skoke. Pri smuških skokih doseže skakalec hitrost 80 km na uro. Zračni upor je pri tem tako velik, da ga more skakalec praktično izkoristiti, da podaljša skok. Kakor učinkuje veter na razpeta jadra, tako učinkuje tudi zračni upor na odgovarjajoče koristen položaj smuču in telesa. Tako je možno krivuljo skoka podaljšati (povzdigniti) in tudi smer skoka spremeniti.

Svoj občutek v poletu na smučeh je izrazil Birger Ruud takole: »Treba se je samo nasloniti na zračno blazino.« Do tej izjavi sodeč bi bil za velike skoke, kakršne omogoča n. pr. skakalnica v Planici, pravilnejši izraz »polet« na smučeh. Do teh razmotiranih bo razumljivo, če Birger Ruud pravi, da si poišče na koncu poleta mesto, kamor pristane. On torej ne krmari samo z roka-

Willy Bogner govori olimpijsko prisego.

mi, temveč s celim telesom in s smučmi. Bistvo »aerodinamičnega skoka« je namreč v tem, da učinkuje upor zraka kot vzgon.

Tudi v levo in desno se da smer smuškega skoka regulirati Birger Ruud je pripovedoval, da je bil nekoč, ko je s svojim bratom izvajal na

Feldbergu simultani skok, v nevarnosti, da skoči gledalcem na glave. Proga je bila preozka! S spretnim krmarenjem v stran je dosegel, da je do-skočil na varno mesto. Nekaj sličnega smo opazili tudi pri Gutormsenu v Planici.

Ruudove prognoze za Ga-Pa

Po njegovem mnenju bo konkurenca v skokih nadvse zanimiva: Norvežani, Švedi, Nemci in Švitarji so skoraj enakovredni. V poštev bo prišel kvečjemu še kak Poljak. Amerikanci ne bodo nevarni. O svojih nadah se Birger Ruud ni izjavil in tudi o svojem bratu Sigmundu ni povedal ničesar.

Pri svojem predavanju je napravil vtis, da mu pri vsej borbenosti ne gre toliko za ločke in čast, kakor pa za veselje, ki ga ima s svojim športom. Ko to pišemo, je Birger Ruud središče zanimanja v Garmisch-Partenkirchenu. Tisoči smučarjev se zanimajo, kako se bo tokrat simplicični svetovni mojster odrezal?

Smučarji zadovoljni

Najlepši sončni dan, kakor smo si ga večeraj mogli le želeli, je spraval skoraj dobesedno vso Ljubljano iz mesta. V okolici, na Gradu in ostalih sprehajališčih je kar mrgolelo ljudstva. V soboto popoldne pa so se cele trume smučarjev podale na Gorenjsko, kjer so snežne razmere naravnost idealne. Večeraj zjutraj je bil na gorenjski vlak tak naval, da je imel vlak pri odhodu zamudo. Pri vseh blaginjah so že pol ure pred odhodom vlaka stale dolge kolone, ki so se preri-vale k blaginjam. Dasi so poslovale vse blaginje, so promet-jedva zmagovale. V prostoru pred blagajnam, v čakalnicah, pred kolodvorskim poslop-jem, kakor tudi na peronu je bilo nabasano ljudi. Posebno pri takih prilikah, kakor je bila večeraj in kakor so sploh nedeljska jutra, se vedno po-kaže, kako je ljubljanski kolodvor neprimeren za sedanje prometne razmere. Od prvega do zadnje-ga so vsi prostori pretesni in ljudje se morajo stiskati in preživati, kakor med svetovno vojno za živilske karte.

Največ smučarjev je izstopilo v Ratečah. Bilo je večeraj zjutraj po prihodu vlaka na Gorenjskem popolnoma mirno vreme in nebo tako čisto, da ni bilo videti nobenega oblaka. Sonce pa je razlivalo na zasnežene gorske velikane vse svoje žarke, da so se vrhovi bleščali drug ob drugem, kakor da teknujejo med seboj, kateri bo lepši in vabljivi-jejši.

Proti poldnevju so bile — do tedaj še ne-dotaknjene — poljane že vse razorane s smučmi-nami. Preko njih pa je drvela razposajena mla-dina, vmes pa se je pojavljalo dovolj tudi prilet-nejših postav. Bila je to menda prva nedelja v letošnji zimi, da so bili smučarji z izletom sto-procentno zadovoljni.

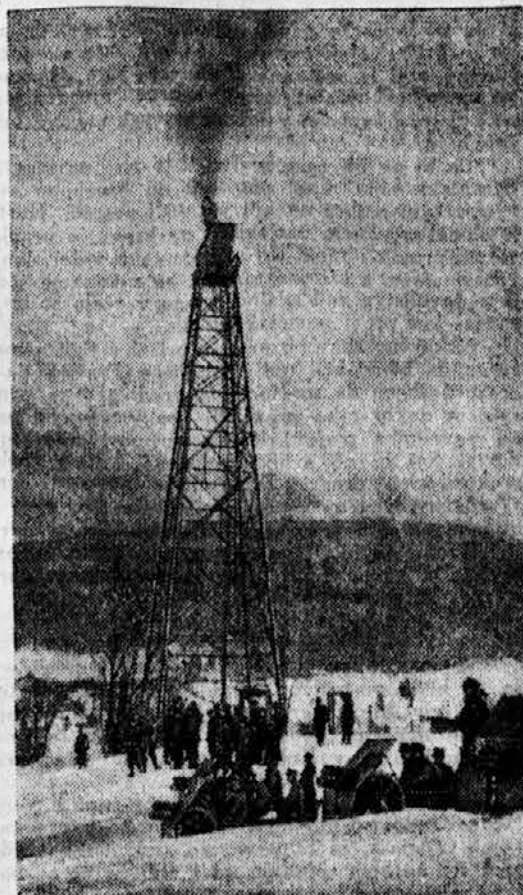
Praček je tudi v slalomu potrdil svojo odlično formo

Naša alpska reprezentanca, ki je z izgubo trema morala štartati močno handicapirana, je večeraj znova potrdila, da je bila izbrana pravilno. Uspeh Copja in Znidarja je boljši v slalomu kot pa v smuku.

Zanimanje naše javnosti za večerajšnji slalom je bilo zelo veliko. Še bolj je to zanimanje povečalo dejstvo, da bosta iz lorišča zimskih iger prav iz proge prenašala radio-reportažo zagrebški in ljubljanski novinar g. Hrvoje Macanović in g. Lavoslav Struna. Od 12 do 12.45 je bil rezerviran ves prenos iz Ljubljane, Zagreba in Beograda za naše olimpijce. Ves športni svet pri nas je bil nestrpen in težko je pričakoval, kaj nam bodo povedali iz Ga-Pa.

Zal pa smo se vsi ob zvočnikih močno razo-čarali. To, da so naši olimpijci iz dravske banovine in da tehtajo toliko in toliko, da so dosegli v smuku ta in ta mesta, da je imel Cop veliko smolo, ko je komaj 50 m pred ciljem padel, da se je Znidarju »vsled prevelike hitrosti« odpela smučka in da se je zato tako slabo placiral, vse te stvari mi že zdavnaj vemo, da in celo več. Zato so že po-skrbeli novinarji, ki vodijo reportažo o športnih dogodkih. Da tudi to že vemo, da smo najboljši od vseh Slovanov in da se nam Lichtensteina ni treba bati.

Zdi se nam potrebno, da na te stvari opozori-mo in da opomnimo, naj merodajni cinetelji prenos, ki je za nas rezerviran prihodnje nedelje ob isti uri in ko bo reportaža skokov, malo bolje organi-zirajo, saj najbrž ne bo tako težko najti na teh zimskih igrah kaj zanimivega.

Nemška vojska pozdravlja vhod narodov v olim-pijski stadion.

Nesreča v rudniku Trepči

Pri rudniku v Trepči sta dva delavca lomila kamenje za material, ki ga rabijo za zamašitev prostorov, od koder so že izkopali rudo. Radi mraza je vse naokoli prostora, kjer sta delavca delala, poredneno in to je bilo tudi krivo nesreče, ki je zahtevala eno smrtno žrtev. Med lomljenjem se je nenadno utrgala manjša stena, buhnila na oba delavca, da sta padla na glavo in zdrčala navzdol. Leda od njiju je obležal takoj mrtev, drugi pa je dobil težke poškodbe in so ga morali v bolnišnici operirati. Nesrečo je povzročil led, ker masa ka-menja, ki je prihitela ob delavca ni bila tako ve-lika, da bi delavca ne mogla vzdržati. Tako je pa kamenje zdrsnilo po ledu in potegnulo za seboj oba nesrečnika.

Pričetek drsalnega prvenstva v Ga-Pa

Ga-Pa, 10. febr. Snoči se je na drsalnem sta-dionu začelo na naravnem ledu in pri 15 stopi-njah mraza tekmovanje v umetnem drsanju za gospode. Večeraj so drsali samo prvi del progra-ma, ki je obsegal obvezne figure. Za to tekmo se je prijavilo 27 drsalcev iz evropskih in izven-evropskih držav. Ob začetku tekme se je pa sod-niku javilo 1225 drsalcev. Vsi tekmovalci so mo-rali absolvirati štiri obvezne like, ki so bili za to tekmo izredno težki. Kakor je bilo moči uganiti že naprej, je zmagal v tej tekmi dosedanji sve-tovni prvak, Dunajčan Karli Schäffer, ki je ves program oddrsal z neverjetno, vprav na umetnost

Celjske novice

»Smrt v gorah« je naslov predavanju, ki bo danes večer, v ponedeljek, v veliki dvorani Ljudske posojilnice. Predaval bo s spremljeva-njem skioptičnih slik g. prof. Janko Mlakar iz Ljubljane. Začetek ob 20. Predvsem planinci iskreno vabljene.

Vombergarjevo »Vodoc« smo videli v nede-ljo popoldne na odru Ljudske posojilnice. Igralci in režiser so vložili v delo mnogo časa in dobre volje, da so pripravili Celjanom nekaj ur nepriljenega smeha. Navzočemu občinstvu je ta izvirna kmečka komedija, ki bo kakor upamo, še šla preko naših odrov, v splošnem zelo ugajala. V glavnih vlogah smo videli naše stare znance: ob. tajnika Jakopiča je igral g. Gurač, župana Rebernika g. Mirnik, Tinčka g. V. Vrabl, Katice gđ. Mirnikova in Anko gđ. Tavčarjeva, ki smo jo po daljšem odmoru zopet videli na odru. Sijajno je rešila svojo vlogo Tinčkova mama (g. Debeljakova). Nekaj bi kljub temu pripomnili. Če mestni človek podaja kmeta, navadno na račun njegove okornosti mnogo greši, tako da običajno napravi iz njega navadno karikaturu, kar pa ne odgovarja res-nici in istini. In v tem oziru se je mnogo grešilo tudi pri tej predstavi. V splošnem smo pa s predstavo popolnoma zadovoljni, ker so naši di-letanti pokazali, da so dobro rešili vprašanje vaškega rodovoda. Tudi godba je bila dovolj posrečena. Celjani so kljub zelo lepemu vreme-nu tudi tokrat napolnili veliko dvorano Ljudske posojilnice.

Ženimo se. Predpustni čas hitro teče, zato hite vsi, ki mislijo e pred postom skočiti v slad-ki zakonski jarm. Tudi v Celju smo na tem po-lju zelo aktivni. V nedeljo je bilo oklicanih nič manj kakor 22 parov, katerim se cede sline po sv. zakonu. Bilo srečno!

Priglasite se kot naročnik našega lista!

Hidlar otvarja igro.

Maršal Tuhačevskij

Mubasta usoda je postavila za voditelja Rdeče vojske potomca starega ruskega plemstva. Mihael Tuhačevskij se je rodil leta 1893 v dedni graščini na Penzenskem, obvlada francosko kakor rusko, z odliko je dovršil vojno učilišče v Moskvi in 1. 1914 tik pred vojno postal gardni poročnik. Dasi kot sin obubožanih staršev ni mogel misliti na drago službo pri konjenici, in vstopil v Semjonovski pešpolk. Kmalu se je odlikoval v Galiciji, kjer je zasedel po sovražniku zažgani most preko Sana in spremenil v zmedo avstrijski umik. A dva meseca pozneje je obličal njegov polk pri ponesrečenem napadu na Vzh. Prusijo v močvirju blizu Avgustova. Tuhačevskij je bil ujet pri nemškem ponočnem napadu in je le slučajno ostal živ. Odlikoval se je v ujetništvu po istem neukrotljivem pogumu. Stirikrat je poskušal pobegniti in se je naposled koncem leta 1917 le rešil iz kazenskega taborišča Ingolstadta v Švico. Dospel je v vzvalovano revolucionarno domovino s trdnim prepričanjem, da bo kmalu prišlo do diktature, ker bi bilo smešno misliti o zmognosti neukere ruskega ljudstva za ustavno življenje. Zato se je takoj prijavil rdeči vladi v Petrogradu, z njo vred se je preselil v Moskvo in že leta 1918 rešil Sovjete pred usodno nevarnostjo na Volgi, kjer so se zbrali zaščitniki razpuščene Ustavotvorne skupščine, med tem, ko je ležal po atentatu Fanny Kaplanove težko obostreljeni Lenin v postelji v Kremlju. Prihodnje leto je prekorčil Tuhačevskij Ural in dobil »sovjetsko zmago pri Marni« nad Kolčakom in Čehi ter si podvrnil Sibirijo. Leta 1920 je vrgel v morje Denikina. Ostal je edini

udeležence meščanske vojne, ki ni doživel nobene poraza. Kmalu na to je skoraj zavzel Varšavo in izgubil vojno samo po krivdi Budjonega, ki je dirjal s konjenico proti Lvovu, ne da bi se pobrigal za skupno fronto. — Francoski general Weigand je razpršil rdečo nevarnost, toda Pilsudski sam prizna v svojih spominih »nadpovprečno znanje in zmognosti sovražnega poveljnika«. Po padcu Trockega leta 1924 je izgubil Tuhačevskij dosedanjega pokrovitelja in se umaknil za nekaj časa v akademijo rdečega generalnega štaba, najvišjo vojno šolo. A tudi Stalin je kmalu ocenil njegove zmognosti. Zdej je Tuhačevskij namestnik vojnega komisarja Vorosilova in poveljnik Zapadnega vojnega okraja. S tega odgovornega mesta posega v mednarodno politiko. Obračun z Evropo (pred vsem s Poljsko) in proste roke na Vzhodu, je njegova vodilna misel. Misli samo na bodočo veliko vojno. V osebnem življenju je mrk in zaprt. Ima nad vse rad Beethovno Sesto simfonijo in v prostem času spretno izdeluje krasne gosli, ki jih podarja prijateljem; sam ne igra. Seveda je neusmiljen. Leta 1920 je brez pomislekov odsvilil svojo prvo ženo, staro dijaško ljubico, ker je tihotapila sredi splošne lakote živila svojemu očetu, železniškemu strojevodji v rojstni Penzi. Zena se je ustrelila, in Tuhačevskij se je rešil sovražnikov, ki so poskušali razpibati zadevo. Kmalu se je drugič poročil. Preizkušena zanesljivost, brezmejna pogumnost in strokovna nadarjenost jamčijo za njegovo bodočnost pod Sovjeti.

V Renu izpirajo zlato.

Indijski Hollywood

Evropski in posebno ameriški filmi so osvojili ves svet. Edino izjemo tvorijo azijske dežele z lastno kulturo, kjer ne kaže ljudstvo zanimanja za našo umetnost. To so predvsem Japonska, Kitajska, Indija. Slednja izdeluje posebno zanimive filme in ima svoj Hollywood blizu Bombaya. A obiskovalec bi zaman iskal v tem kraju filmske delavnice z močnimi obločnicami. Vse snimanje se vrši na prostem. Zgode tropsko sonce nadomešča ameriške »sunlight«. Vso opremo tvorijo leseni okvirji, ki so prevlečeni s kositrnim papirjem. Zasedenju igralcu obraz, da bi ga izločili iz množice. Vsi indijski filmi so verskega značaja. Ponavljajo stare verske čudeže z vstajenjem mrtvih, vtešenjem različnih božanstev in selitvijo duš. Gledalci poznajo te legende na pamet, a kljub temu pa večkrat občudujejo eno in isto predstavo. Ljudski kinematografi so vedno razprodani. Navdušeno občinstvo glasno žvižga, kar preseneti evropske opazovalce. A indijski vjudnost preprečuje izraz nezadovoljstva. Obiskovalec, ki mu ne ugaja film, samo vstane in gre domov. Vstopnice so poceni, ker so namenjene predstave samo revnemu ljudstvu. Premožnejši tuzemci z visokoškolsko izobrazbo gledajo evropske filme po angleških kinematografih. Ljudstvo ne bi razumelo angleščine in se sploh ne briga za evropsko življenje. Čeprav so domači filmi jako priljubljeni pri 300 milijonskem prebivalstvu, ni rodil indijski Hollywood nobenega zvezdnika. Njih ime na ne zanikajo občinstva, ker so igralci zastopniki sramotnega poklica kakor rablji in konjerci. Igralec je parija, zavrnjenec. Nihče ne piše o njegovih uspehih in ne kupuje njegovih slik, če bi sploh bile na prodaj.

grafo so vedno razprodani. Navdušeno občinstvo glasno žvižga, kar preseneti evropske opazovalce. A indijski vjudnost preprečuje izraz nezadovoljstva. Obiskovalec, ki mu ne ugaja film, samo vstane in gre domov. Vstopnice so poceni, ker so namenjene predstave samo revnemu ljudstvu. Premožnejši tuzemci z visokoškolsko izobrazbo gledajo evropske filme po angleških kinematografih. Ljudstvo ne bi razumelo angleščine in se sploh ne briga za evropsko življenje. Čeprav so domači filmi jako priljubljeni pri 300 milijonskem prebivalstvu, ni rodil indijski Hollywood nobenega zvezdnika. Njih ime na ne zanikajo občinstva, ker so igralci zastopniki sramotnega poklica kakor rablji in konjerci. Igralec je parija, zavrnjenec. Nihče ne piše o njegovih uspehih in ne kupuje njegovih slik, če bi sploh bile na prodaj.

Kremeljski križ v Parizu

Zgodovinar Robert Laland se je lotil legende o velikem križu vrh kupole pariskega Palača invalidov. Izročilo, ki ga ponavljajo vsi dosedanjí vodniki po Parizu, zatrjujejo namreč, da ga je pripeljal Napoleon kot vojni plen leta 1812 iz Moskve. A povest ne odgovarja zgodovinski resnici. Res je hotel Napoleon takoj po zasedbi zažgane Moskve pokloniti Parizu trojevo v obliki kateregakoli kremeljskega križa. Neki polj. častnik iz njegovega spremstva mu je nasvetoval sneti železni pozlačeni križ z zvonika Ivana Velikega, češ da ga imajo pravoslavni v Rusiji in na Balkanu za svojo največjo svetinjo. Tudi to je bilo izmišljeno. Car Boris Godunov je zgradil zvonik med lakoto leta 1601 samo zato, da bi omogočil zaslužek brezposelnim. Ivan Veliki je postal znan samo kot

najvišje kremeljsko poslopje. Vsekakor niso marali domači krovi sneti križa, ker so to smatrali za svetoskrustvo. Francoski sodobniki sploh ne poznajo na Ruskem jako razširjene zgodbe o ruskem krovi, ki je baje izvršil naročilo, ko so odpovedali vsi Francozi. (Napoleon mu je obljuboval zlato, a ga dal ustreliti z besedami: »Izkoriščam izdajalce, a jim poznam pravo ceno«.) To je pravljica. V resnici so sneti križ francoski vojniki staviljskega oddelka in so bili tako nerodni, da se je razbil križ v tri kose. Napoleon ga je poslal v Pariz v popravilo, a križ ni došel na cilj. Spotoma se je zaril v sneg, ker se je obrnil voz, ki ga je peljal. Francoski konjeniki so prepustili voz njegovi usodi in oddirjali naprej; saj je bilo to že na umiku velike armade. Laland ne ve, kaj se je zgodilo s križem. Zatrjuje samo, da je sedanjí križ Palača invalidov francoskega izvora in nikoli ni videl Moskve.

U 38

26

Pustolovščine nemške podmornice v svetovni vojni

Tedaj pa trešči in poči, kot bi se zrušila kaka stavba nad nami in kazalec na manometru se začne dvigati!

Ali se še kaj čuje rožljanje in drgnjenje ob stenah?

Mojže so sklonjeni ob stenah in napeto prisluškujejo ob hladnem jeklu.

Manometer se dviga: petnajst metrov — dvajset — trideset!

Od vseh strani mi javljajo: rožljanja ni več čuti! Torej smo le predrti?

Petdeset metrov! A podmornica se potaplja še dalje. Preveč je obtežena. Črpalke delujejo kot bi zdvijale.

Šestdeset metrov — petinšestdeset!

Podmornica je zgrajena samo za petdeset metrov globine. Ali bo vzdržala še večji pritisk?

Podmornica je obstala! mi sporoče iz centra.

Kaj je spet to? Ali smo res mrežo potegnili za seboj in s tem vlekli za seboj tudi plamene na morskí površini? Na vsak način tu ne smemo ostati!

Treba bo tvegati najskrajnejši korak: dvigniti se na površino in svoj položaj čim dražje prodati nasprotniku. Kar tako se ne udamo, čeravno zdej drugače izhoda ni.

Nakor raka je skočila podmornica iz globine petinšestdesetih metrov na površje. Jaz sem bil že pripravljen in sem takoj odprl odprtino v stolpu. Sikajoče je butil stisnjeni zrak iz podmornice.

V trenutku sem se razgledal.

Strazna črta ladij je stala pred nami, oddaljena kakih tisoč metrov. Bili smo pred Valono. Z obrežja

so svetili veliki zarometi. Krog in krog nas je bilo živahno, bilo je videti, kot bi se vršila kaka bitka. Samo v smeri proti Italiji je bilo prosto morje.

Ali nas strazne ladje niso opazile? Videti je bilo, da ne ali pa so bile zaposlene s čim važnejšim. Mi smo se že vnovič potopili in hiteli z največjo brzino proti italijanski obali. Po tridesetih minutah smo se spet dvignili.

Vse se nam je srečno izteklo.

Vrta »Podmornica 38« je torej s svojo lastno silo predrila mrežo. Plameni, vodne bombe, vse je ostalo že daleč za nami.

Opazili smo dve ladji, ki sta hiteli v smeri proti Valoni in kmalu izginili.

Videti je bilo, da se gode pred Valono velike stvari.

Mi sami sicer nismo slišali topovskega groma, ker smo bili že preveč oddaljeni. Videli pa smo bliske, ki so prešinjali jutranji mrak. Vneti se je morala huda bitka tam zadaj za nami.

Ali so napadli Avstriji?

Naslednji dan sem zvedel novico.

Kapitan Horthy nas je rešil.

Horthy je bil poveljnik male avstrijske križarke »Novarra«, poleg tega pa je poveljeval še dvema malima križarkama in torpedovcem.

V tisti noči so Horthyjeve torpedovke napravile sunek proti Valoni. In prav to je nam rešilo življenje. Strazne ladje so nam namreč sledile in bi z nami, ki smo se tako nesrečno zapletli v mrežo, opravile v nekaj minutah, če bi jih ne bile tako hitro pregnale torpedovke.

Horthy pa ni bil le junak tega dneva. Nekoliko tednov pozneje je izvajal novo bitko. Posrečilo se mu je s svojim majhnim brodom obkoliti vso strazo v Otrantski ožini. V veliki bitki je uničil trideset straznih ladij, tri tovarne parnike in eno križarko.

Sam je pa pripeljal vse svoje torpedovke in

Preprečena pomota

V Chicagu se je vršila sodna obravnava, ki nudi naravnost solski dokaz pogrešnosti naše justice. Dva človeka sta samo v zadnjem trenutku ušla smrtni obsodbi, katero so narekovali »nedvomni dokazi«. Arhitekt Litsover je pozno ponoči zapustil svojo osamljeno vilo po dolgem prepripi s soprogom. Zgodaj so jo našli mrtvo v razbito glavo. Nedvomno je podlegla udarcu z malim bronastim kipom, ki je ležal zraven. Preiskava je ugotovila, da je moral vzeti inženjer razen kovčega z obleko tudi žene dragulje: v oblačilnici so bili razmetani prazni toki. Arhitekt je kupil na kolodvoru listek za New York. Oblasti so odredile aretacijo dozdevnega roparja in morilca. A policija je ne nadno prišla znanega vlomilca, ki je ponujal starijaro pogrešane dragulje. Vlomilec je izpovedal, da se je potikal ponoči blizu vile in jo sklenil napasti, ko je videl, da jo je naglo zapustil mož s kovčegom. Notri je presenetil mlado ženo, ki je ihtela v naslanjaču. Ko je zagledala neznanca, je planila na noge, se prišla za srce, zakrčila in padla na tla. Med padcem je zadela stebrič s kipcem, ki jo je oplazil po glavi. Vlomilec se je prestrašil krvi, v naglici pobral v bližnji sobi dragocenosti in pobegnil. Služkinja, ki je spala v pritličju, ga ni slišala. Preiskovalni sodnik ni zaupal zgodbi in odredil raztelesenje, kar se zgodi v Ameriki samo v izrednih slučajih. Zdravnik je točno ugotovil, da je zadela nesrečno ženo srčna kap in je bila že mrtva, ko je razbil kipec njeno glavo. Morala se je hudo prestrašiti vlomilca. Ta ugotovitev je rešila vlomilca, ki bi sicer moral na električni stol. Če ne bi bil vlomilec slučajno zasaden pri starijari, bi ostal arhitekt osumljen umora, in bi ga zadela ista usoda.

Koncerti in kuharice

V Ameriki so izšli spomini znanega dirigenta Leopolda Stokovskega, vodje filadelfijske filharmonije. Pripoveduje, da je nekoč tvegav ves svoj ugled, ker je mislil ugovarjati kuharicam. Moral je pravočasno nastopiti umik, ker se je prepiral, da pomeni za povprečnega Američana kuharica več kakor simfonični koncerti. To se je zgodilo v začetku njegovega delovanja. Stokovski je postal kmalu priljubljen. V Philadelphijo so prihajali poslušalci iz najbolj oddaljenih krajev. Dirigent je sklenil podariti svojim godbenikom week-end. Razglasil je po koncu sporeda, da se bodo vršili naslednji koncerti namesto dosedanjih sobot ob četrtkih. Množica je nepričakovano sprejela to izjavo z glasnim mrmranjem in klici: »Ne maramo!« Po uspehih razvajani dirigent se ni hotel vrniti in ostro ponovil naznanilo. Repot je narasel. Bogve, ali ne bi imel slabe posledice. A neki prijatelj je pravočasno opozoril dirigenta, da je četrti prosti dan za ameriške kuharice. Starši morajo ta večer sami ostati doma in nadzorovati otroke, ker zato bodo prosti v nedeljo. Pretežna večina Americanov ima seveda samo po eno služkinjo. Koncerti ob četrtkih bi se morali vršiti pred prazno dvorano.

Prva fotografija

Prireditelji dunajske noveletne mednarodne fotografske razstave so brezuspešno poskušali ugotoviti ono osebo v Evropi, ki je bila kot prva posneta na plošči. Američani, ki so se takoj pričeli zanimati za isto osebnost na lastnih tleh, so imeli več sreče. Miss Ana Katarina Drapper, ki je umrla v starosti 95 let dne 10. decembra 1901, je bila prva v Zed. državi fotografirana oseba. Slovca je kot pobožna dobrotnica revežev in je bila sestra prof. Drapperja, ki je leta 1840. izumil postopek za snemanje žive narave. Seveda so bile prve plošče, ki jih je izdelal v svojem laboratoriju, dokaj nerodne. Zaman je poskušal fotografirati

Kondiliosov pog reb v Atenah.

mačke, ker ni hotela nobena mirno sedeti pol ure, kakor je zahtevala izredno majhna svetlobna moč plošče. Zato se je morala žrtvovati njegova sestra. Slika se je posrečila. Zdej so jo našli med zapuščeno stare gospodične in svečano prenesli v državni tehnični muzej. Ta prva slika nazorno kaže velik napredek fotoumetnosti v teku 190 let njenega obstoja.

Davčna napoved

Neki jetnik pariskega preiskovalnega zapora »Santé« je poslal davkarji prijavo naslednje vsebine: »Čeprav se ne morem pobahati s posebno visokim zaslužkom v lanskem letu, poštno prijavljam moje dohodke. Januarja sem zaslužil 10 tisoč frankov, februarja 112 tisoč frankov, ta kratki mesec mi je vrgel največ. Marca sem moral zapustiti Pariz in na deželi sem imel samo izdatke. Aprila sem vnovčil pri malih poslih 4 tisoč in maja — 50 tisoč. Junija sem došel v sedanje bivališče. Torej znaša moj lanski zaslužek 176 tisoč frankov, a ne vem, kdaj bom zopet v stanju kaj zaslužiti.« Ta vestni davkoplačevalec je znan vlomilec. Morebiti misli, da bodo ocenili porotniki njegovo državljansko redko vestnost?

Wilhelm Gustloff, žrtev judovskega atentata v Davosu.

Ženska lahkovernost

Novosadska policija je pred nekaj dnevi prišla dve ciganki, za kateri je prejela prijavo, da sta ogoljufali neko lahkovernno žensko za precejšnjo vsoto denarja. Neki starejši gospe iz Novog Sada so se večkrat sanjale čudne stvari, ki si jih sama ni mogla razjasniti. Ko sta ciganki zvedeli za to gospo, sta stopili do nje in ji obljubili, seveda proti dobremu plačilu, da ji bosta tajnost razkrili. Ta posel sta ciganki izvrševale postopoma, potrebnih je bilo več čarovniških obredov, ki so lahkovernno gospo osušili vselej za nekaj sto dinarjev. Za končno in popolno jasnost v tej megleni tajni pa je morala gospa plačati kar 1000 Din. Proces bi se morda še nekaj časa nadaljeval, če ne bi vmes posegel sorodnik te lahkovernne gospe in zadevo prijavil policiji. Šele na policiji so gospe razodeli, da je nasleda za drag denar dvema prevečnjama cigankama. Ciganki pa se zagovarjata, da sta vse čarovnije počenjali na poziv in željo gospe.

Naročajte

„Slovenski dom“